

L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Sekondarji 2022

ID-DISA' SENA

IL-MALTI (Il-Fehim mis-Smigh)

IL-HIN: 15-il minuta

IL-KARTA TAL-GHALLIEMA

Gwida għat-Tmexxija tal-Eżami tal-Fehim mis-Smigh

1. L-għalliema tal-Malti li se jmessu l-eżami tas-smigh isellmu lill-istudenti u wara li jittqassmu l-karti tal-eżami tas-smigh jgħidulhom:
"Bonġu. Nitlobkom biex tiktbu isimkom, kunjomkom u l-klassi fil-post ipprovdut fil-karta ta' quddiemkom."
2. Meta l-għalliema jaraw li l-istudenti lestew, jgħidulhom:
"Issa se naqralkom l-ewwel silta. Nitlobkom toqogħdu attenti għall-qari. Ma tistgħux tiktbu jew taħdmu l-eżercizzji waqt li nkun qed naqralkom is-silta."
3. L-għalliema jaqraw l-ewwel silta kollha b'ritmu meqjus u meta jispiċċaw mill-qari jgħidu lill-istudenti:
"Issa se naqralkom l-istruzzjonijiet u l-eżercizzji li tridu taħdmu fuq is-silta li għadkom kemm smajtu. Tistgħu taħdmuhom waqt li qed naqra. Infakkarkom li s-silta ser terġa' tinqralkom darb'ohra."
4. L-għalliema jaqraw l-istruzzjonijiet u l-eżercizzji kollha kif hemm fil-karta. Wara dan il-qari l-istudenti jingħataw ftit hin biex jaħdmu qabel ma jibda t-tieni qari tal-ewwel silta. Wara jgħidu lill-istudenti:
"Issa se naqralkom għat-tieni u l-aħħar darba s-silta flimkien mal-istruzzjonijiet u l-eżercizzji. Tistgħu tkomplu taħdmu waqt dan il-qari."
5. Kif l-għalliema jtemmu t-tieni qari jagħtu ftit hin biex l-istudenti jkomplu jaħdmu l-karta. Wara jgħidu lill-istudenti:
"Issa se naqralkom it-tieni silta. Nitlobkom toqogħdu attenti għall-qari. Ma tistgħux tiktbu jew taħdmu l-eżercizzji waqt li nkun qed naqralkom is-silta."
6. L-għalliema jaqraw it-tieni silta kollha b'ritmu meqjus u meta jispiċċaw mill-qari jgħidu lill-istudenti:
"Issa se naqralkom l-istruzzjonijiet u l-eżercizzji li tridu taħdmu fuq is-silta li għadkom kemm smajtu. Tistgħu taħdmuhom waqt li qed naqra. Infakkarkom li s-silta ser terġa' tinqralkom darb'ohra."
7. L-għalliema jaqraw l-istruzzjonijiet u l-eżercizzji kollha kif hemm fil-karta. Wara dan il-qari l-istudenti jingħataw ftit hin biex jaħdmu qabel ma jibda t-tieni qari tas-silta.
8. L-għalliema jgħidu lill-istudenti:
"Issa se naqralkom għat-tieni u l-aħħar darba s-silta flimkien mal-istruzzjonijiet u l-eżercizzji. Tistgħu tkomplu taħdmu waqt dan il-qari."
9. Hekk kif tgħaddi kwarta mill-bidu tal-eżami, l-għalliema jgħidu lill-istudenti:
"Il-hin tal-eżami għadda. Jekk jogħġobkom ieqfu mill-kitba u se jingabru l-karti. Grazie."
10. L-għalliema għandhom jaraw li l-karti kollha tal-eżami tas-smigh jingabru qabel l-istudenti jkomplu bl-eżami tal-qari u l-kitba.

Silta 1: Maria

Claudia kellha żewġt ibniet, Sara ta' ħames snin u Maria ta' tliet snin. Iż-żgħira ma kinitx tmur skola u għalhekk Claudia kienet tqatta' ħafna ħin magħha. Kienet tiggostaha xhin taraha tidhaq, titkellem, jew tigr minn kamra għal oħra qisha farfett. Xi drabi l-omm kienet toqgħod tilgħab noli ma' bintha. Darba meta Maria ħarġet tigr minn taħt il-mejda, tfixklet, waqgħet u ħabtet idha. Malajr bdiet tibki. Claudia malajr refgħetha u bdiet tfissidha waqt li togħrkilha idha. Biex idderrilha, l-omm ħadet lil bintha fit-tieqa u qalet lil Maria toqgħod tgħolli u tnizzel idha. It-tifla ħadet pjaċir iċċaqraq idha l-ħin kollu. L-għada meta Claudia kienet fil-bieb waqqfitha waħda mara u qaltilha: "Kemmm għandek tifla ħelwa. Ibieraħ meta kont għaddejja minn hawn, bintek bdiet ixxejjirli waħda f'waħda!"

(Addattament tal-istorja *Maria* ta' Ġorġ Borg)

Taħriġ A: Imla l-vojt bl-informazzjoni t-tajba skont is-silta.

1. It-tifla ż-żgħira ta' Claudia kellha _____ snin.
2. Claudia kienet tħobb tilgħab _____ ma' bintha.
3. Darba waħda Maria ħarġet tigr minn taħt il-_____ u waqgħet. (3 marki)

Taħriġ B: Immarka t-tweġiba t-tajba billi tagħmel sinjal (✓) fil-kaxxa t-tajba.

1. Maria
 - a. ma kinitx tmur skola. ☐
 - b. kienet għadha ma titkellimx. ☐
 - c. kellha żewġ aħwa. ☐ (nofs marka)
2. Maria bdiet ixxejjer idha
 - a. biex issellem lin-nies. ☐
 - b. biex tagħmel kif qaltilha ommha. ☐
 - c. biex ixxejjer lil oħtha. ☐ (nofs marka)
3. *Qisha farfett* tfisser
 - a. timxi bil-mod. ☐
 - b. tiftaħ idek waqt li timxi. ☐
 - c. tgħagġel ħafna. ☐ (nofs marka)
4. *Biex idderrilha* tfisser
 - a. biex tnessiha. ☐
 - b. biex teħles minnha. ☐
 - c. biex ma tibqax fis-sħana. ☐ (nofs marka)

1. Silta 2: Jitghallmu l-kompjuter bla kompjuter

F'rahal imwarrab fil-Ghana hemm għalliem li jgħalliem il-kompjuter lit-tfal bla ma għandu kompjuter fil-klassi. L-għalliem irnexxielu jpingi bil-ġibs fuq il-blackboard tal-klassi kif ikun skrin tal-Microsoft Word. Fih inkluda t-taskbars u l-buttuni kollha. L-istudenti min-naħa tagħhom ikkupjaw kollox fuq il-pitazz, bit-tama li meta xi darba jkollhom kompjuter ikunu jistgħu jibdwew iħaddmuh. Richard, l-għalliem kiber mingħajr it-teknoloġija u l-ewwel darba li ra kompjuter kien meta telaq mid-dar u mar fil-Kulleġġ biex ikompli l-istudji tiegħu. L-istatistika turi li nofs il-popolazzjoni tad-dinja m'għandhiex aċċess għall-kompjuter. Dawn in-nies jinsabu l-aktar fl-Afrika fejn ħafna nies fqar lanqas biss qatt raw kompjuter aħseb u ara kemm għandhom wieħed personali.

(Addattament minn *Jitghallmu l-Kompjuter bla Kompjuter*, Malta Missjunarja Ġunju 2021)

Taħriġ A: Għid jekk hux veru jew falz.

		Veru	Falz
a	Meta kien tifel Richard ma kellux kompjuter id-dar.		
b	L-għalliem kellu skrin tal-kompjuter fil-klassi.		
c	L-istudenti kellhom kompjuter quddiemhom.		
d	L-iskrin li pinga l-għalliem kellu ħafna affarijiet nieqsa.		
e	Fl-Afrika ħafna nies m'għandhomx aċċess għall-kompjuter.		
f	L-istudenti kellhom tama li xi darba jħaddmu l-kompjuter.		

(3 marki)

Taħriġ B: Kompli dawn is-sentenzi.

1. Din il-ġrajja seħħet f'_____ imbiegħed fil-Ghana.
2. L-_____ ta' din il-klassi kien jismu Richard.
3. _____ il-popolazzjoni tad-dinja m'għandhiex aċċess għall-kompjuter.
4. Fl-_____ ħafna nies fqar qatt ma raw kompjuter.

(2 marki)

Tmiem il-Karta